

SKL om de kommunala stadsnätens betydelse

På samma sätt som det behövs vägnät och elnät som täcker hela landet, behövs det också fibernät som ger Sveriges invånare och näringsliv tillgång till snabba och säkra elektroniska kommunikationer. Fibernäten lägger grunden för den digitala utvecklingen. För kommuner, landsting och regioner är detta en strategisk framtidsfråga. I rapporten *“Development of High-speed Networks and the Role of Municipal Networks”* från OECD studeras de kommunala stadsnätens roll.

I rapporten används begreppet “municipal networks” vilket definieras som “high speed networks that have been fully or partially facilitated, built, operated or financed by local governments, public bodies, utilities, organisations, or co-operatives that have some type of public involvement”. Begreppet har här översatts till “kommunala stadsnät” och avser alltså ett bredbandsnät som har någon form av offentlig koppling eller offentligt ägande. Med anledning av OECD-rapportens relevans och intresse för Sveriges kommuner kommenterar SKL här några av de slutsatser som presenteras i rapporten.

Bredband med höga hastigheter är en förutsättning för utveckling både av samhället i stort och den offentliga verksamheten

Fördelarna med snabba bredbandsnät är i dag uppenbara och är en avgörande förutsättning för utveckling i alla städer och regioner. OECD-rapporten innehåller bl.a. analyser som visar att snabba bredbandsnät bidrar till ekonomisk tillväxt och gör företag mer produktiva.

Samtidigt ger bredbandsnäten också stora möjligheter till utveckling av den offentliga verksamheten. I OECD-rapporten betonas att det offentliga engagemanget i utbyggnaden av bredbandsinfrastruktur ofta kombineras med en ambition att utveckla den egna verksamheten och de offentliga tjänsterna. OECD-studien lyfter bl.a. den stora potential som finns med digitala tjänster inom exempelvis hemsjukvård. Engagemanget från kommunerna bygger också på ett synsätt där fiberinfrastrukturen ses som en viktig samhällsinfrastruktur så att bredbandstjänster ska kunna vara tillgängliga för alla invånare och företag.

SKL delar synsättet att snabba bredbandsnät är en helt avgörande förutsättning för utvecklingen av offentliga tjänster och att fiberinfrastrukturen är att betrakta som en samhällsinfrastruktur. Offentliga aktörer ska vara ledande i digitaliseringen och dra full nytta av möjligheterna. I förlängningen handlar det om att möjliggöra en enklare vardag för privatpersoner och företag.

Stadsnäten har en viktig roll i fiberutbyggnaden och för främjande av konkurrensen

Eftersom bredbandsnät med höga hastigheter har en så avgörande betydelse för samhällsutvecklingen är det viktigt att den fortsatta utbyggnaden sker skyndsamt. OECD-studien pekar på den betydelse som det offentliga engagemanget haft i de studerade OECD-länderna. En slutsats som dras är att kommunala stadsnät på en rad olika sätt har bidragit till utvecklingen av städer och regioner genom att öka tillgången till avancerade telekommunikationstjänster. I rapporten sägs också att framgångsrika stadsnät, genom att tillhandahålla fiberinfrastrukturen på lika villkor, kan ge användarna tillgång till bredband med hög kapacitet. De ger fler valmöjligheter samt bidrar till konkurrens och därmed även till lägre priser. I Sverige har de kommunala stadsnäten jämförelsevis stor utbredning jämfört med övriga OECD-länder och Sverige ligger också i topp när det gäller tillgång till snabbt bredband.

SKL anser att rapporten sammantaget visar att stadsnäten spelar en viktig roll för att bredda utbudet av avancerade bredbandstjänster. Offensiva stadsnät är viktiga för att nå målen för den fortsatta utbyggnaden och det är viktigt att både offentliga och privata aktörer bidrar till utbyggnaden. Som ägare till stadsnät kan kommunerna ta ett samhälleligt helhetsansvar för fiberutbyggnaden och långsiktigt ha inflytande över prioriteringar och nätens öppenhet för konkurrerande serviceleverantörer. Anläggandet av fiberinfrastrukturen är en naturlig del av den kommunala verksamheten, precis som att anlägga gator.

Stadsnäten ger operatörer som inte har egen infrastruktur en möjlighet att erbjuda tjänster på samma villkor som sina konkurrenter

I OECD-rapporten lyfts betydelsen av att skilja på infrastrukturnivån och tjänstenivån. Fibernäten ses som en viktig infrastruktur för samhället som helhet samtidigt som konkurrens främjas på tjänstenivån. Stadsnäten inom OECD ser olika ut och i exempelvis Nya Zeeland och Sverige finns operatörsneutrala nät. Dessa har fördelen att de ger möjlighet för konkurrens bland tjänsteleverantörer.

SKL anser att de kommunala stadsnäten skapar långsiktiga förutsättningar för fri och likvärdig konkurrens. Om däremot samma aktör både äger fibern och levererar tjänster hämmas konkurrensen och kundernas valmöjlighet minskar. Stadsnätmodellen vilar på att ägandet av fiberinfrastrukturen och tjänsterna är separerade d.v.s. att fibern finns tillgänglig att hyra för marknadens aktörer. Dessa kan då konkurrera på likvärdiga villkor. Detta har visat sig leda till attraktiva priser för konsumenter och företag. Denna modell kommer att vara än viktigare framöver då det kan förväntas att fiberinfrastrukturen blir bärare av allt fler digitala tjänster, inte minst de offentliga. Det är därför viktigt att värna om tillgången till en konkurrensneutral fiberinfrastruktur och på så sätt även verka för tjänsteutveckling och innovation.

OECD:s stadsnätsrapport finns på:

http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/development-of-high-speed-networks-and-the-role-of-municipal-networks_5jrql7rvns3-en

Kontakt:

Peter Haglund, sektionschef Infrastruktur och fastigheter

08-452 71 58

peter.haglund@skl.se